

in de taal onzes lands worden gehouden. In dit opzicht een „beweging” zooal niet van, dan toch voor de jeugd — de toekomst onzer Kerk. Reeds sedert jaren riep die jeugd, en ook velen van het ouder geslacht, om hymns. Dat is heel niet te verwonderen. In de eerste plaats omdat zoo goed als alle kerken die ons omringen hymns gebruiken. En met die kerken is meer contact dan b.v. in Nederland met de groepen van dat land. In de tweede plaats: in onze Christelijke Scholen worden hymns gezongen. In de derde plaats: in onze Zondagscholen, door heel de jeugd onzer kerken bezocht, worden bijna uitsluitend hymns gebruikt, al sedert jaren. Evenzoo op vele catechisaties, verenigingen, enz. Ten vierden, en dit feit ligt ten grondslag aan wat in de tweede en derde plaats genoemd wordt: onze jeugd verstaat de hymns veel beter dan de Psalmberijmingen. Dat geldt ten deele de Nederlandsche berijming, hoe aantrekkelijk en voortreffelijk ook. Eenvoudig omdat men de taal kwijt raakt. Maar, dat niet-verstaan geldt ook onze Amerikaanse Psalmberijming die in 1912 werd geïntroduceerd. Die geeft tamelijk getrouw weer den zin der H. Schrift. Heel ouderwetsche termen werden verduidelijkt. B.v. het schoenwerpen in Ps 60 en 108. Zij heeft de hardste uitdrukkingen in de Vloekpsalmen wat gecondenseerd. Literair staat die berijming hoog en zij is „up to date”. Sommige gedeelten ervan worden gaarne gezongen. B.v. Psalm 72:

„Christ shall have dominion
Over land and sea,” etc.

Maar — behalve uitzonderingen, onze jeugd verstaat vele termen in die berijming niet genoeg en waardeert ze daardoor niet genoeg. B.v. als men zingt over Zion's zalen, over Jeruzalem, over David en zijn hoorn, en diens lamp; over Aaron en zijn zalving, enz., enz. Dat is boven de „vuurmaakplek” zooals de Boeren zeggen, van de meesten onzer Amerikaanse jeugd. Dit spreekt niet tot het hart. Dit raakt de roerselen der ziel niet aan. Maar de hymns — ja, die worden direct begrepen. Als regel. Denk aan „Jesus, Lover of my Soul”; „Jesus calls us”; „Abide with me”; „Be not dismayed, whate'er betide, God will take care of you”; „Lead kindly Light”. En zoo dozijnen meer. De zangwijze trekt daarenboven aan. En oud en jong kan ze medezingen.

Zie, zulke omstandigheden, zulk een contact en levensmilieu, lieten zich in Amerika gelden. Wat menigeen in Nederland of Zuid-Afrika wellicht niet kan verstaan. Doch wat men wel overal begrijpen zal was een vijfde zaak. We bedoelen dat het hart van velen, ook buiten de jeugd, hongerde naar een noemen en grootmaken van God-drie-eenig, en met name van den Heiland, vooral op de feestdagen, maar ook in verband met Catechismus-prediking. En dan noemen we nog een zesde zaak — de begeerte om eenheid te hebben en harmonie in onzen eeredienst. Zoo als dat later werd uitgedrukt in een synodaal rapport, straks te noemen: „Heel onze eeredienst draagt een Nieuw-Testamentisch karakter. Behalve ons Gemeentegedrag. Veelvuldig wordt nog het Oud-Testamentisch woord gebruikt tot stichting van de Nieuw-Testamentische Gemeente, maar dan dat woord bezien in Nieuw-Testamentisch licht, verklaard en toegepast zooals het Nieuwe Testament het leert. Geen gezant van Christus zal prediken over de woorden: „Welgelukzalig is hij wiens overtreding vergeven, wiens zonde bedekt is”, (Ps. 32:1), zonder te wijzen op de verwerving dezer verlossing door Christus, en op haar toepassing door den Heiligen Geest. Zoo is het eisch van het karakter van den eeredienst en van de stichting der Nieuw-Testamentische Gemeente. Ons gezang echter beantwoordt daaraan niet. Van ons kerkgezag is het Nieuwe Testament buitengesloten”.

Om aan bovengenoemden honger en aan de pasgenoemde begeerte tot eenheid en harmonie in den eeredienst eenigszins te voldoen, namen sommige kerkeraden een bemiddelende regeling te baat. Een soort overgangsmaatregel. En het heeft schrijver dezes wel eens verwonderd er niet van te lezen dat men ook in Nederland aan zoiets heeft gedacht. Dr S. O. Los, de Ned. deputaat op onze Synode van 1932, heeft er in zijne lezenswaardige brieven over Amerikaansche indrukken, gewag van gemaakt. Wat we bedoelen is dat onze kerkeraden op verschillende plaatsen het gezang-lustige deel der gemeente gelegenheid gaven om 'thart op te halen aan hymns, door ze te laten zingen een tien minuten of een kwartier vóór den aanvang der gewone avondgodsdienst-oefening.

Toch gaf ook dat nog geen algemeene bevrediging, ook omdat alle hymnsbundels, (en hun getal in ons land is legio), niet steeds conform aan onze Gereformeerde leer waren. En dan verder de redenen reeds boven beschreven. Kortom, het een en ander leidde er toe dat op de Synodale Agenda voor de Synode van 1928 allerlei voorstellen kwamen om den weg te banen tot het wijzigen van het kerkenorde-artikel desbetreffende, en synodale actie tot het verzamelen van een bundel gezangen voor onze Engelsche diensten. De pasgenoemde Synode verklaarde tegen de „invoering” van hymns in den openbaren eeredienst geen principiële bezwaar te hebben, maar het toch noodig te achten, met het oog op praktische en historische bezwaren er tegen, dat eene Commissie van de zaak speciale studie zou maken en onderzoeken of al dan niet een voldoende getal hymns kon gevonden worden, geschikt om in onzen eeredienst te worden gebruikt.

Ter volgende Synode (1930) leverde deze Commissie een breed uitgewerkt rapport, waarin in het breede werd medegedeeld wat de Ned. Geref. kerken daaromtrent hadden gepubliceerd. De Amerikaanse Commissie meende uit de H. Schrift te hebben bewezen en aangetoond:

a. dat uit het onthouden van positieve voorschriften omtrent het kerkgezag in de Schriften des Nieuwen Testaments te besluiten is, dat de Nieuw-Testamentische Kerk vrijheid heeft dit zelve te regelen, en om het vrije lied te gebruiken voor zoover dit in het belang is van de stichting der Gemeente; en

b. dat ten aanzien van vrije liederen die geheel met Gods Woord overeenkomen — en geen andere dan die, mogen in aanmerking komen — er natuurlijk geen principiële bezwaar kan zijn tegen gebruik er van in den eeredienst met het oog op den inhoud, en, naar dien vrije formulatie der Schriftuurlijke waarheden in den eeredienst van God zelf verordend is, ook niet tegen den vorm. En in verband met deze dingen hebben wij er op gewezen, dat dan ook het vrije lied door de Kerken der Reformatie nooit in beginsel is veroordeeld.

Voorts werden ingebrachte bezwaren besproken en de drang voor Nieuwtestamentische kerklieders verklaard in den zin waarin we er boven reeds over schreven. Om te waken tegen het meer dan eens geconstateerd gevaar dat de Gezangen den Psalmbundel eventueel zouden verdringen, werd voorgesteld:

a. dat bij wijziging van Art. 69, die, ingeval tot ingebruikneming van een verzameling hymns wordt besloten, noodig zou zijn, die wijziging zoo geformuleerd worde, dat het artikel weer voorschrijft de wering van alle Gezangen die niet door de Synode voor kerkelijk gebruik zijn goedgekeurd en aangenomen, zoodat geen invoering van hymns op eigen hand mogelijk zij zonder met de Kerkenorde in botsing te komen;

b. dat bij Synodaal besluit een grens worde gesteld voor het aantal ingebruik te nemen Gezangen, bijv. dat het nooit grooter mag worden dan het aantal der Psalmen;

c. dat evenzeer bij Synodaal besluit worde vastgesteld dat in alle gewone diensten het gezang deels Psalmgezag moet zijn, of, dat het voor de helft Psalmgezag zou zijn;

d. dat het gebruik van hymns niet verplichtend worde gesteld, maar daartoe alleen vrijheid worde gegeven, en dat in verband daarmee de wenselijkheid worde uitgesproken, dat nevens uitgaven met Psalmen en hymns beide, ook „Psalters” met de Psalmen alleen, verkrijgbaar zullen blijven”.

De bovengenoemde Commissie publiceerde daarenboven eene verzameling hymns die geschikt geacht werden voor onzen eeredienst — niet minder dan 197 Gezangen.

De Synode van 1930 besloot om Art. 69 der Kerkenorde te amenderen, dat aan de daarin genoemde collectie liederen (negen) een synodaal goedgekeurde gezangenbundel mocht worden toegevoegd en om stappen te nemen zulk een collectie samen te stellen. De volgende Synode (1932) besloot om Art. 69 der Kerkenorde aldus te wijzigen: „In de kerken zullen alleen de 150 Psalmen Davids gezongen worden, en de verzameling van gezangen voor kerkelijk gebruik, door de Synode goedgekeurd en aangenomen. Edoch, terwijl het zingen der Psalmen in den eeredienst verplichtend is, wordt het gebruik der goedgekeurde gezangen aan de vrijheid der kerken overgelaten”.

En het voorgestelde getal hymns werd gereduceerd tot 122. Persoonlijk geloof schrijver dezes dat dit getal te hoog is, zal men de Psalmen inderdaad houden op de plaats der eere in den eeredienst, en de Psalmbundel wat we in 't Engelsch noemen, en wat historisch het geval is: „Chief manual of praise”. Het getal had z. i. twee en vijftig moeten zijn, evenzoo veel als de Zondagsafdeelingen hebben van de Catechismus. En ware in de schikking dezer gezangen de lijn van dat Leerboek der Vaders zooveel mogelijk gevolgd, dat gaf in elk geval gezangen voor de feestdagen, wat toch steeds als de grootste behoefte gold, en over de voornaamste Nieuwtestamentische waarheden, zooals over de H. Drie-eenheid, de naturen en ambten enz. des Heilands, het werk des Heiligen Geestes, de weldaden des Verbonds, enz., enz. Blijkbaar echter heeft de Commissie ad hoc hieraan of niet gedacht, of heeft gemeend andere lijnen te moeten volgen. Wat we echter wel bejammern, omdat we een nasleep verwachten die de Kerk als Psalmzingerende groep uiteindelijk schade zal aanbrengen.

Bovenbedoelde gezangenbundel is nog niet verschenen. Doch de gezangenkwesie als zoodanig, is in de Amerikaanse Zusterkerk opgelost, behoudens wat we zoo pas opmerkten. Ongelukkig zullen er onder de Nederlandsche Gereformeerden wel zijn die over den gang van zaken bovenbe-

schreven zich niet al te gerust gevoelen. Doch we hopen dat in de beoordeeling dezer actie niet vergeten worde de specifiek Amerikaansche toestanden die we hebben opgesomd. En, ons dunkt dat met name wat we boven citeerden over den drang naar eenheid en harmonie in den eeredienst, een argument levert dat ook onze Nederlandsche broeders niet als ongegrond terzijde zullen zetten. Wat we in de Ned. pers daaromtrent lezen, geeft ons grond voor deze gedachte. Laat ons er aan toevoegen de verwachting dat de eventuele introductie van dien Gezangenbundel wel zonder schokken zal geschieden, gezien de actuele toestanden en de vrijheid aan de kerken gelaten om de hymns al of niet te gebruiken, en in elk geval steeds aan de Psalmen de plaats der eere en de voorkeur geven. Dat blyke het geval te zijn tot in lengte van dagen.

HENRY BEETS.

Grand Rapids, Mich., 19 Juni 1933.

Pluriformiteit.

De M. B. van 't Veer schrijft in „Geref. Kb. N.Br. en L.” over de neiging, om de kerkelijke scheuren goed te praten met den naam van „pluriformiteit”. We lezen:

Wanneer een geestelijke eenheid zich realiseeren gaat in en onder menschen, dan moet dat openbaar worden, zichtbaar.

En hier komt nu de groote moeilijkheid. De Kerk van Christus, die een geestelijke eenheid is, openbaart zich nu in haar zichtbaren vorm als een verdeelde en verscheurde kerk.

Dit nu kan nooit goed zijn. Alle disharmonie tusschen wezen en vorm is zonde of gevolg van zonde. De kerk openbaart niet naar buiten, wat ze werkelijk is: een eenheid in Christus.

In die verdeeldheid hebben wij dus werking van de zonde te zien.

En in een zonde of een zondigen toestand mogen wij nooit berusten. Daarom is ook veroordeeld die gemakzuchtige houding, bij velen, die de vele kerk-instituten normaal vinden, het niet meer als zonde zien en daarom ook het streven naar eenheid niet kennen.

Veroordeeld vooral, als wij die verscheuring goedkeuren, bevorderen zelfs, of misschien nog door een kerkje stichten vergooten.

't Is de eisch van Christus, onzen Koning, dat wij onze geestelijke eenheid zichtbaar manifesteren zullen. Dat is ook een gebod! En wie naar dezen eisch niet hoort, kan zeker nog wel een kind des Heeren zijn, maar dan toch een ongehoorzaam kind.

Die eisch des Heeren moet weer voor ons leven gaan.

En moet voor alle geloovigen weer ernst worden!

Men spreekt ook veel over de pluriformiteit van de kerk. En daarmee wil men dan die verdeeldheid vergoelijken, ja, als iets noodwendigs en zegenrijks voor de kerk aanmerken. De waarheid Gods zou te groot, te rijk zijn dan dat ze in één kerk tot volle openbaring kon komen, en waar nu de eene kerk meer nadruk legt op dié zijde van de waarheid, een andere kerk weer een ander punt belicht, en zoo vele kerken en richtingen van verschillende zijden die rijke waarheid der Goddelijke openbaring benaderen, vormen ze samen pas de Christelijke kerk, waarin de waarheid Gods wordt gevonden.

De waarheidselementen zijn dus gedistribueerd.

De eene kerk mag iets meer hebben dan de andere, maar in alle kerken en secten vindt men een (door anderen vaak vergeten) waarheid, en hiermee is hun bestaansrecht gegeven. Ja, hun bestaan is een zegen voor de Christelijke kerk in het algemeen, omdat zij ieder op hun wijze meewerken tot volledig uitdragen der Goddelijk-rijke openbaring.

Bij deze pluriformiteitsgedachte is er niet meer te spreken van ware en valsche kerk. Ze zijn alle waar — voorzover in alle waarheids-elementen zijn. Ze zijn alle valsche — voorzover in alle dwalingen voorkomen. Hoogstens kan men nog spreken van wat meer of minder zuiver, maar geen enkele kerk zal toch de pretentie mogen voeren de ware voortzetting te zijn van de eerste Christelijke kerk, en andere kerken stempelen tot dwaal- of scheurkerken.

't Is de hooggeroemde zegen van de pluriformiteit! — Maar wij kunnen niet krachtig genoeg tegen deze valsche, kerkverwoestende pluriformiteitsidee opkomen. Het dient tot een bedekking van onze kerkzonden. Daarmee kan men goedpraten voor zich zelf (en men poogt het te doen voor God) die verscheuring van het lichaam van Christus, die eigen werk des duivels is. Want alleen de zonde verscheurt, maar God en Gods werk snoert bijeen. Zoo bezien is deze pluriformiteit een vloek.

Natuurlijk erkent de schrijver wel een zekere „pluriformiteit”, maar dan geheel anders:

Zeker, er is pluriformiteit. Maar een geheel andere. Niet een eenheid-verscheurende, maar een eenheid-openbarende pluriformiteit.

In de rijke verscheidenheid, die God heeft neergelegd in de schepping, heeft Hij getoond, dat de eenheid niet mag verstarren tot eenvormigheid. We vinden dan ook nooit voor een uniforme kerk. Dat is het Roomsche beginsel, maar die starre eenheid, die Rome zoekt in zijn hiërarchie van den paus, kan niet

de gewens-
teende tijd
baren.

De kerk
vertoonen
vorm, als
daarin sel

Telkens k
schende ver

Ook „De
wat „De W
op eenheid,

De gesa-
Christel.
deelen.

Naar d
en kerkel
der Afsch
ren kende
behoorden
En wat
scheuring
te „herin
Broomm
sommigen
de dat to
hielden B
monstrant
soms sch

Maar
Getuige
Kampen,
scheidene

En dan
in 1869!
denen en
der allerh
tegenover
gelooven,
oof hij e

En toch
de vereen
Vóór de

Aanhoude
zoover, als

De K. v.

Tot hie
ten het G
des Woor
ik mij te
het wel e
gemeente
te lande

Maar n
in onze K
huwelijks
gang van
lij een k
menteel
ganger is

Indien
dat het g
mee door
des Woor
degradee
maar een
schilt in
Woorda

Kerkrech
naar aan
haar afke
daar wel
daarmee

En zoo
predikant
wat ik gr
instanties
alleen m
onnooig
gegemeet
maar de

't is in
vorderen

Misschier
heid te hel
plaatsse zel
het gebouw

Te Delft,
Gereformee
Kerk (ing
schrijft nu

Is op e
eer een
Wij zij
den. Wij
nog niet
heid”

Hierop h
zei als ik
hem niet
woning h
langer te
houdt de
eisch tot s